

OBRAZAC
sudjelovanja u savjetovanju

Važna napomena:

Popunjeni obrazac s prilogom zaključno **do 11. travnja 2014.** dostaviti na adresu elektroničke

pošte: ppuppsu@min-kulture.hr

**NACRT PRAVILNIKA O POSTUPKU I UVJETIMA ZA PRIZNAVANJE
PRAVA SAMOSTALNIH UMJETNIKA NA UPLATU OBVEZNIH DOPRINOŠA ZA
MIROVINSKO I ZDRAVSTVENO OSIGURANJE IZ SREDSTAVA PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE**

Ministarstvo kulture

<i>Početak savjetovanja: 11.03.2014.</i>	<i>Završetak savjetovanja: 11.04.2014.</i>
Naziv predstavnika zainteresirane javnosti koja daje svoje mišljenje, primjedbe i prijedloge na predloženi nacrt	
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	Osobno + Sekcija
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Sanja Pribić, ak.slikar-grafičar, ilustratorica, predsjednica Sekcije za ilustraciju, karikaturu, strip, animirani film i primijenjeno slikarstvo, ULUPUH, članica i HDLU-a i HZSU-a
Datum dostavljanja	10.04.2014.

Načelne primjedbe:

Posljednjih godina svjedoci smo apsurdne situacije : što su, iz svima poznatih razloga (dugogodišnja ekonomska kriza i sve što iz takvog stanja ekonomije, ali i općenitog stanja u društvu proizlazi) uvjeti za djelovanje samostalnih umjetnika nepovoljniji, to su kriteriji za dobivanje statusa ili njegovo zadržavanje stroži i viši ! Takvo je stanje neodrživo i zahtjeva javnu, otvorenu i izravnu (ne elektronsku) raspravu o položaju umjetnika svih grana u hrvatskom društvu ! Naime, umjetnici (na trenutak ću se ograničiti samo na likovne, ali vrijedi za sve !) desetljećima, svojim radom, izložbama, organizacijom i sudjelovanjem na različitim

manifestacijama, kolonijama i simpozijima u zemlji i izvan nje, grade kulturu ove zemlje. Dostojno je predstavljajući, doprinose njezinom ugledu i promidžbi u inozemstvu ! Ulažu u vlastito usavršavanje, često sami financiraju svoje izložbe, studijska putovanja...i tako godinama ! Nažalost, (nematerijalne) vrijednosti koje sustavno stvaraju nisu u dovoljnoj mjeri prepoznate, a još manje nagrađene od društva. Možemo povući paralelu sa sportašima - tvrdim da nije nategnuta - kojima se za uspješno sudjelovanje na natjecanjima i ostvarene uspjehe, između ostalog, dodjeljuju i stanovi. Kada je neki umjetnik za nagradu osvojenu na, primjerice, relevantnoj međunarodnoj izložbi, dobio stan ?! Dakle, u uvjetima izrazito nepovoljnim za samostalno djelovanje, umjetnike koji su se odlučili za ovaj status i de facto permanentnu egzistencijalnu ugroženost, treba podržavati i olakšati im bavljenje svojom profesijom. Štoviše, takav je sastav na neki način imanentan definiciji/profesiji umjetnika, te bi trebao biti njegovan i potican od strane društva ! Konkretno, unutar Pravilnika, za ostvarivanje prava trebalo bi omogućiti kombiniranje i više djelatnosti (primjerice, književno i likovno stvaralaštvo !), jer multitalentirane pojedince treba poticati i nagrađivati ih, a ne potencijalno kažnjavati, ograničavajući ih svrstavanjem u preuske "ladice". Pogotovo u današnje vrijeme, kada se brišu granice između umjetničkih disciplina, a ekonomski trenutak nalaže primjenu kreativnosti ne samo u području umjetnosti, već, nažalost - pukog preživljavanja ! Osobno bih u ovim uvjetima (s dugoročno nepovoljnim ekonomskim prognozama i perspektivama !) predložila razmatranje opcije "temelnog dohotka" za samostalne umjetnike. Kao što je poznato, u Nizozemskoj postoji takva forma financiranja određenog broja umjetnika koji, u zamjenu, određeni broj djela ostavljaju državi. Nadalje, premda tema nije obuhvaćena Pravilnikom, treba spomenuti i pitanje bolovanja. Samostalni umjetnik može otvoriti bolovanje tek 42 dana od početka bolesti. To je diskriminatorno u odnosu na stalno zaposlene, jer znamo da većina bolesti, izuzev onih najopakijih ili trajnih invaliditeta, prolazi unutar tog roka. Znači, praktički, samostalni umjetnik ne može/ne smije bolovati. Tu su, uz suradnju s drugim nadležnim institucijama, nužne hitne izmjene !

I, za kraj : "There's a famous quote by Winston Churchill that, when asked to cut arts funding in favour of the war effort, he replied: "Then what are we fighting for?" !

Tek, toliko, da preduhitrim replike tipa : "Sve je to lijepo, ali znate, kriza je...treba rezati !" !

Primjedbe na pojedine članke Nacrta:

ČLANAK 6

- povećati udio predstavnika samostalnih umjetnika u Stručnom povjerenstvu (citiram :”3. Umjetničke strukovne udruge, odnosno umjetničke strukovne udruge istog područja umjetničkog stvaralaštva zajednički: - 3 (tri) predstavnika - člana i 3 (tri) zamjenika člana (od kojih je najmanje jedan samostalni umjetnik).) s 1 na minimalno 2 ;

ČLANAK 16

-Osnovica po kojoj se plaćaju doprinosi srušena je u sklopu ”kriznih mjera” i trebala je biti vraćena u roku od godine dana. To nije učinjeno, premda je obećano. Dakle, povratak na prijašnju osnovicu !

Članak 26

stavka 12

1. KOD STAVKE ”ILUSTRATOR” I ”KARIKATURIST” ISPRAVITI, ODNOSNO UJEDNAČITI DEFINICIJU :

-40 SLOŽENIH RADOVA

- 120 JEDNOSTAVNIH **RADOVA** (sada stoji ”projekata”)

2. Potrebno je jasnije definirati pojam ”složene” I ”jednostavne” ilustracije, odnosno rada :

- SLOŽENA ILUSTRACIJA/RAD : zahtjevni prikaz ili kompozicija, kompozicija s više elemenata, enciklopedijska ilustracija, medicinska ilustracija I ostale sličnog karaktera, objavljena na ovitku ili u unutrašnjosti edicije, tiska, na ambalaži, internetu, reklamnom plakatu i sl.) ;

- - JEDNOSTAVNA ILUSTRACIJA/RAD : jednostavni prikaz ili kompozicija, jednostavni lik ili objekt bez pozadine, shematski prikaz, objavljen na ovitku ili u unutrašnjosti edicije, tiska, na ambalaži, internetu, reklamnom plakatu i sl.) ;

3. radovi objavljeni/ostvareni u inozemstvu mogu sudjelovati u ostvarivanju kriterija za priznavanje prava, budući da prisutnost na inozemnom tržištu

doprinosi ugledu i promidžbi kulture i umjetnosti Republike Hrvatske, a nije suprotna odredbama Pravilnika jer, citiramo :

III. PRIZNAVANJE PRAVA SAMOSTALNIH UMJETNIKA NA UPLATU DOPRINOSA - Članak 12.

- *Samostalni umjetnik može steći pravo na uplatu doprinosa ako uz bavljenje profesionalnim umjetničkim stvaralaštvom i javnim djelovanjem primarno u Republici Hrvatskoj, kao glavnim zanimanjem, udovoljava kriterijima Pravilnika. ; - "primarno" ne znači "isključivo" !*
- 4. uvjeti za ostvarenje prava mogu se zadovoljiti i kombiniranjem djelovanja unutar više umjetničkih područja obuhvaćenih sekcijom (primjerice : karikatura + ilustracija, strip + animirani film, itd.) ;
- 5. priznaje se sudjelovanje na međunarodnim izložbama I natječajima pod pokroviteljstvom relevantnih međunarodnih strukovnih institucija ;
- 6. samostalne izložbe priređene u inozemstvu priznaju se ako predstavljaju doprinos hrvatskoj kulturi i umjetnosti ;

ČLANAK 37

Predlažemo da se kod članka VII. OBNAVLJANJE PRAVA NA UPLATU DOPRINOSA spomenuti rok od 3 dana produži na minimum 8, čak i 15 dana, kako je uobičajeno u svim sudskim postupcima, rokovima za žalbe sl.

